

Bilateralni znanstvenoistraživački projekt

Arhitektonski susreti Hrvatske i Mađarske: Modaliteti strukovne razmjene znanja, 1900. – 1945.

AKRONIM: CROHUN

TRAJANJE: 2. studenoga 2021. – 31. listopada 2023.

PARTNERI: Institut za povijest umjetnosti, Zagreb; Mađarski muzej arhitekture i Dokumentacijski centar zaštite spomenika, Budimpešta

VODITELJI: dr. sc. Tamara Bjažić Klarin (HR), prof. dr. sc. András Ferkai (HU)

SURADNICI: doc. dr. sc. Marina Bagarić, Eszter Baldavári, Boris Dundović, Pál Ritoók, Ágnes Anna Sebestyén, Mauro Sirotnjak

MREŽNE STRANICE: crohun.ipu.hr

Hrvatsko-mađarska razmjena znanja u polju arhitekture i urbanizma tijekom prošloga stoljeća, iako do sada nije sustavno istraživana, višestruka je i stalna. Ostvarivana je raznim popularizacijskim oblicima i modelima transfera znanja, ideja i koncepata karakterističnima za arhitektonsku struku, prvenstveno stručnim i popularnim časopisima, arhitektonskim natječajima, izložbama, kongresima te studijskim i stručnim putovanjima. Projekt *Arhitektonski susreti Hrvatske i Mađarske* stoga je osmišljen kao dvogodišnja međunarodna suradnja među dvjema zemljama kojom će se, sukladno tezi o *vertikalnom* (centraliziranom) i *horizontalnom* (demokratskom) prijenosu znanja, pristupiti glavnim dvjema istraživačkim temama: 1) diseminaciji znanja putem mađarskih obrazovnih institucija i projekata financiranih od ugarskih državnih vlasti na hrvatskom tlu, te 2) procesima razmjene znanja između mađarskih i hrvatskih arhitekata kroz rad nacionalnih i međunarodnih strukovnih udruženja. *Vertikalnim* modelom prenosi se znanje iz središta na nekadašnju periferiju posredovanjem stručnjaka obrazovanih na arhitektonskim školama i u atelijerima, ali i drugim kulturnim institucijama Beča, Budimpešte i Praga. *Horizontalni* pak počiva na suradnji nacionalnih udruženja arhitekata i graditelja iz nacionalnih središta poput Trsta, Zagreba, Lavova, Sarajeva i Sofije i dr. Svi ovi načini medijacije u funkciji su ne samo unaprjeđenja arhitekture i planiranja, već i čitavog društva, a dvije mreže razmjene znanja međusobno se nadopunjuju.

Glavni cilj bilateralnoga projekta je stoga istražiti modele i dinamiku transfera, kao i njihovu ulogu u definiranju dominantnog diskursa u hrvatskoj i mađarskoj arhitektonskoj teoriji i praksi u periodu od 1900. do 1945. godine. Osim toga, među ciljevima je i uspostava temeljne platforme za daljnja istraživanja unutar budućeg europskog projekta, koji bi okupio istraživače iz Srednje i Istočne Europe, s fokusom na modalitetima razmjene znanja tijekom cijeloga 20. stoljeća na prostoru nekadašnjih Austrougarske i Jugoslavije.

Istraživački tim bilateralnoga projekta čine hrvatski i mađarski znanstvenici, stručnjaci različitih generacija, akademskog i stručnog statusa, doktorandi i mentori te muzejski eksperti s bogatim istraživačkim i muzeološkim iskustvom u polju arhitekture i urbanizma dviju zemalja. U provedbi istraživanja koristit će se digitalni alati poput interrelacijske baze CANis, razvijane na Institutu za povijest umjetnosti u sklopu kompetitivnog znanstvenog projekta *ARTNET – Moderne i suvremene umjetničke mreže, umjetničke grupe i udruženja: organizacijski i komunikacijski modeli suradničkih umjetničkih praksi 20. i 21. stoljeća* voditeljice dr. sc. Ljiljane Kolečnik. Baza već ima uspostavljene module za obradu časopisa, arhitektonskih natječaja, izložbi i konferencija s podacima o autorima, sudionicima, raspisivačima, projektnim zadacima, i dr. te će omogućiti obradu podataka i izradu kataloga s relevantnom bibliografijom za svaki pojedini način transfera znanja, kao i javni pristup podacima.

Uz sudjelovanja na znanstvenim skupovima i publiciranje rezultata istraživanja tijekom dvogodišnjeg razdoblja, u sklopu ove bilateralne suradnje planirana je i završna znanstveno-stručna izložba u Budimpešti koja će sintezno objediniti, kontekstualizirati i diseminirati zaključke projekta. ✕